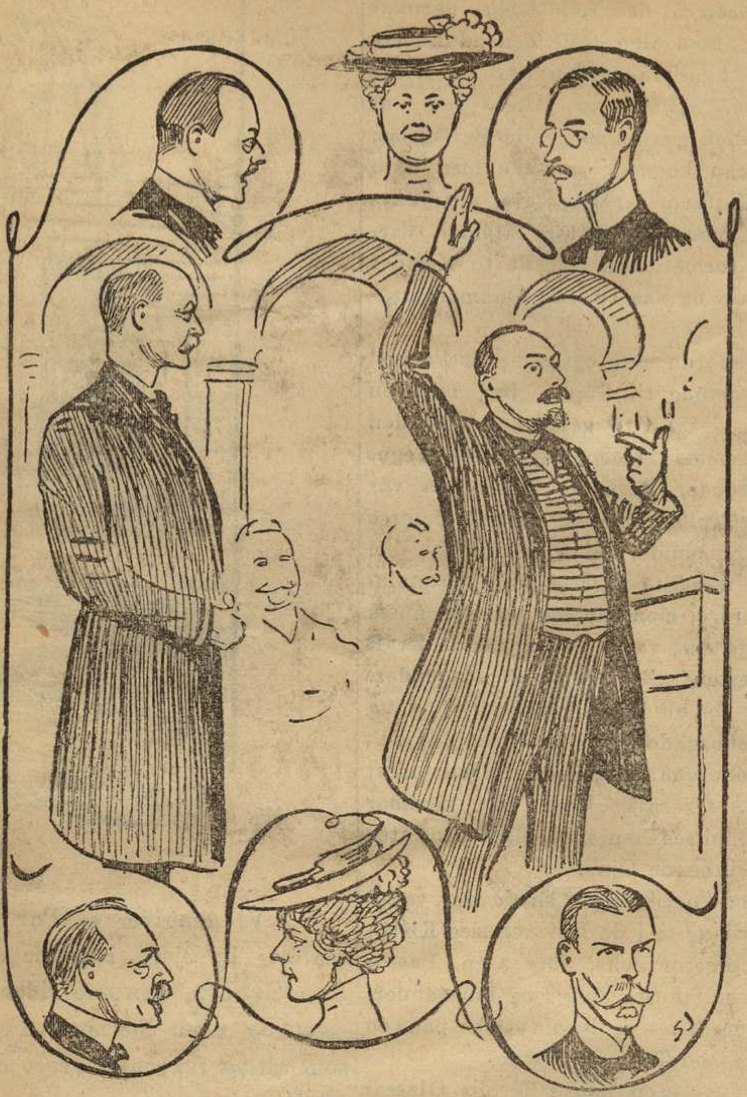
64

Fra Døvstumme-Kongressens Aabning igaar.

Hr. C. Becker byder Velkommen.

Den første nordiske Døvstummekongres aabnedes igaar i Tivoli's Glassal af Døvstummeforeningens Formand, Hr. C. Becker, der [illegible] fra [illegible] for dem, der ikke mestrede Tegnsproget.

Omkring Midd[illegible] vi Portræter af enkelte fremragende Døvstumme. Øverst Finnen, Redaktør Sundberg, derpaa

Politiken 19 c 20. Aug. 1907.

Døvehistorisk tidsskrift
Oktober 2007

Den første nordiske Døvstummekongres

i Kjøbenhavn 1907.

I Anledning af Christiania Døvstummeforenings 25-Aars Jubilæum var mange nordiske Døvstumme samlede i Norges Hovedstad 1903. Her fremkom et almindeligt Ønske om Afholdelsen af en større nordisk Kongres, og man udsaa Kjøbenhavn til Mødested, dels fordi man i Danmark i 1907 kunde fejre Døvstumme-Undervisningens 100 Aars Jubilæum, og dels i Betragtning af det Stade, de Døvstummes Organisationer der var naaede frem til.

For at forberede en saadan Kongres er vi underskrevne Døvstumme og Hørende traadte sammen i en Komité, der herved tillader sig at indbyde Døvstumme og Døvstummevenner i Danmark, Sverig, Norge og Finland til at deltage i den første nordiske Døvstummekongres, der agtes afholdt den 18de August 1907 og følgende Dage i Kjøbenhavn.

Kongressen skal vise, hvilke Resultater Døvstumme-Undervisningen har naaet, og hvilken Gavn den har gjort ved at gøre de Døvstumme til tænkende, maalbevidste Mennesker. Derfor vil Forhandlingerne komme til at dreje sig om de Døvstummes Stilling i Samfundet og om de Veje og Midler, der yderligere kan bringe dem til at hævde deres Plads ved Siden af de Hørende.

Til Kongressen vil blive knyttet en Udstilling at 1) Arbejder fra de forskellige Haandværk, hvormed de Døvstumme er beskæftigede, 2) Husflidsarbejder og 3) Kunstværker fra ældre og nyere Tid. Hvad Haandværksudstillingen angaar, vil den omfatte Arbejder af baade Mestre, Svende og Lærlinge, da det er af Interesse saavel for Samfundet i sin Helhed som for de Døvstumme selv, at Udstillingen bliver saa righoldig og omfattende som muligt. Hovedformaalet skal være at vise de forskellige Arbejdsgivere, at de døvstumme Arbejdere paa mange Omraader er lige saa dygtige og anvendelige som de hørende.

Et særligt Udvalg vil arbejde for at sprede Oplysning blandt Almenheden om de Døvstumme og deres Forhold.

Komitéen henstiller til de svenske, norske og finske Lokalkomitéer, at de — hver i sit Land — søger at udvirke Nedsættelse i Fragten for Passagerer og for Befordring af Udstillingsgods; særlig vil man i denne Forbindelse henlede Opmærksomheden paa det Ønskelige i, at den i Sverig forventede Nedsættelse ogsaa maa komme norske og finske Gennemreisende til Gode.

I Komiteen for den første nordiske Døvstummekongres i Kjøbenhavn 1907:

C. Goos,
Gehejmeetatsraad, Dr. jur.,
Direktør for de Kgl. Døvstummeinstituter.

Carl Becker,
Formand for de Døvstummes Læseforening.
Komitéens Formand.

H. J. Hansen, Form. f. Døvstumania.
Viggo Hansen, Næstf. f. Døvstumania.

H. J. Jensen,
Viceformand i Døvstummeforeningen af 1866.

H. J. L. Ketting,
Inspektør for det Kgl. Døvstummeinstitut i Kjøbenhavn.
Formand for Døvstummeforeningen af 1866.
Komitéens Hovedkasserer.

Fr. Thomassen,
Justitsraad,
Mødets Generalsekretær.
Skt. Hans Torv 3, Stuen.

M. Dyring. A. Kjær. O. Knudsen.

M. J. Madsen, Kasserer for de Døvstummes Afholdsfor.
G. Rasmussen, Kasserer i de Døvstummes Læseforen.

O. Schioldann.

F. Schultz,
Kasserer i Døvstummeforeningen af 1866.

L. Steffensen. N. Steffensen.

J. C. V. Westphal.

F. Bech,
Forstander for den Kgl. Døvstummeskole i Fredericia.

C. Cortsen,
Tømrermester, Kjøbenhavn.

H. V. Dahlerup,
Cand. theol., Formand for de Døvstummes Arbejdsanvisningsbureau, Kjøbenhavn.

Dr. phil. G. Forchhammer,
Forstander for den Kgl. Døvstummeskole i Nyborg.

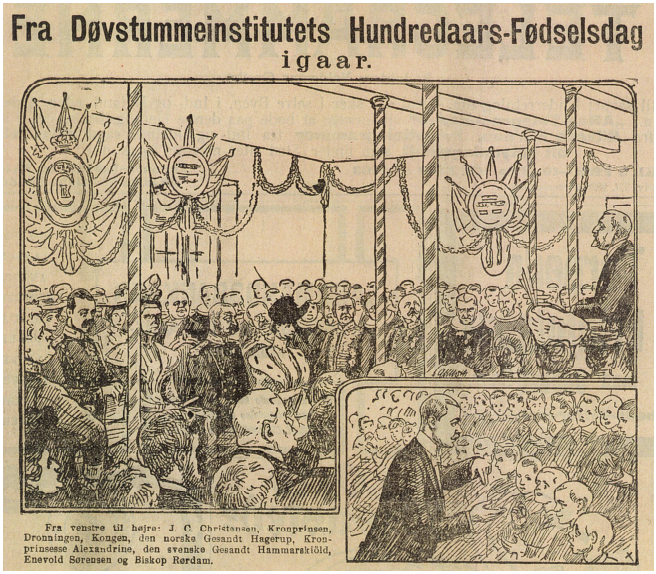
F. Heiberg,
Præst, Forst. for det Kgl. Døvstummeinstitut i Kjøbenhavn.

Joh.s Jørgensen,
Præst for de Døvstummes Menighed.

Hj. Keller,
Forstander for det Kgl. Døvstummeinstitut i Fredericia.

J. Marstrand, Borgmester, Kjøbenhavn.
A. N. Schioldann, Murermester, Kjøbenhavn.

P. Sveistrup, Birkedommer, Rigsdagsm. Helsinge.
C. K. Øllgaard, Konferensraad, Kjøbenhavn.

Fra Døvstummeinstitutets Hundredaars-Fødselsdag igaar.

Fra venstre til højre: J. C. Christensen, Kronprinsen, Dronningen, Kongen, den norske Gesandt Hagerup, Kronprinsesse Alexandrine, den svenske Gesandt Hammarskiöld, Enevold Sørensen og Biskop Rørdam.

Det kgl. Døvstumme-Institut i Kjøbenhavn fik stor opmærksomhed i dagspressen ved sit jubilæum den 17. april 1907. Og festlighederne i den smukt pyntede sal blev overværet af Kongehuset. På talerstolen ses direktør for døveskolerne C. Goos, der alle dage var døveverdenen en fantastisk støtte, således også ved kongressen i august 1907.

Den første nordiske Døvstummekongres i København 1907

I samtidens tekst og billeder

1907 blev et fantastisk år i den danske døveverden. Den 17. april markeredes 100 året for døveundervisningens indførelse i Danmark, og i august afholdt man Den første nordiske Døvstummekongres. Begivenheder der i ind- og udland satte fokus på både døveundervisningen i Danmark og på døves videre uddannelse og placering i det danske samfund.

Allerede fra 1872 havde der været et samarbejde på nordisk plan, men det var forbeholdt ansatte på de forskellige døveskoler, hvorimod kongressen i 1907 også åbnes for almindelige døve.

De emner der behandledes på disse nordiske lærerkongresser (København 1872), (Stockholm 1876) (Kristiania (Oslo)1884) (København 1899) (Stockholm 1903), er jo evig gyldige. De finder derfor også vej til kongressen i 1907, men bliver nu drøftet i en bredere forsamling, hvilket naturligvis kun kunne være en stor fordel.

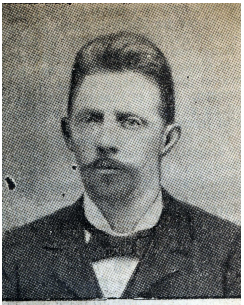
Af emnerne ved kongressen i 1884 kan nævnes: *Hvilken indflydelse har tegnsproget på elevernes sproglige udvikling? Og I hvilken udstrækning bør man tillade taleskolens elever at benytte sig af tegnsproget?* Og fra 1898-kongressen kan nævnes: *Hvilken Betydning bør der tillægges de voksne Døvstummes Meninger om Døvstummesagens Ordning? På hvad sätt kan döfstumskolan bäst sörja för sins manliga elevers utbildning till praktisk verksamhet? Høreøvelser og deres Betydning for de Døvstumme.*

Disse nordiske lærerkongresser er fælles for det, der på det tidspunkt kaldtes abnormskolen, og var derfor foruden for døve også for blinde og åndssvage. Senere tillige for vanføre og stammende. Mens de første kongresser udelukkende behandlede skoleforhold, behandler de senere kongresser også emner om forhold vedrørende voksne døve.

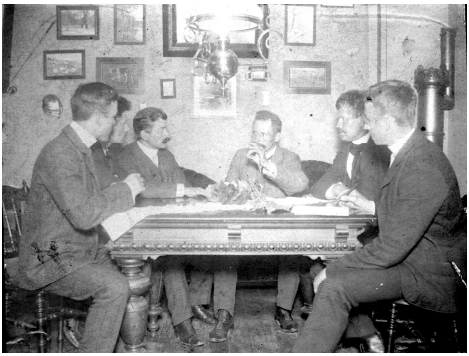
Naturligvis var det uholdbart og heller ikke naturligt med disse store fælles kongresser, og det er naturligvis også et spørgsmål, om de forskellige handicapsektioner kunne lære noget af hinanden.

Disse kongresser var som sagt for lærere på døveskolerne, hvor der fortrinsvis var hørende ansatte, dog var lærer ved Instituttet i København A. C. Nyegaard med ved kongressen i 1898. Her deltog i øvrigt også O. Schioldann.

Men nu meldte en person sig, som skulle komme til at præge døveverdenen de næste 40 år. Navnet var Carl Becker. Becker var udgået fra Det kgl. Døvstummeinstitut i 1888 med et fint skudsmål. Sin intellektuelle begavelse brugte han til at skrive artikler i Smaablade for Døvstumme, holde foredrag rundt omkring i landet, og på foreningsarbejde i Døvstummeforeningen af 1866. Men han deltog også i kongresser rundt omkring i Europa, således var han med i Stuttgart 1899, Paris 1900, Berlin 1902 og Christiania 1903, og det var på den sidstnævnte kongres, at tanken om en nordisk kongres i Danmark modnedes. På kongressen i Liége 1905 var der ønsker fremme om, at holde næste internationale kongres i København, men dette blev afvist af Becker, der først ville have en nordisk kongres.

C. Becker,
Døvstummekomitéens Formand.

Carl Becker forelægger i De Døvstummes Læseforening sine tanker om en kongres.

I juli 1905 tog Carl Becker initiativet til nogle møder i ”66”, hvor han fremlagde sin plan om en nordisk kongres i København.

Der blev nedsat forskellige udvalg af *Døvstumme der maatte anses for bedst skikkede til at arbejde for Sagens Realisation.*

Den 10. juli 1906 blev det afgørende møde afholdt i ”66”, hvor det af Becker udarbejdede udkast til et andragende til Kultusministeriet om statstilskud til en kongres vedtoges. Andragendet, som fortæller om kongressens tilblivelse, lyder saaledes:

Til det høje Kultusministerium!
Paa en Komites Vegne bestaaende af 12 døvstumme Medlemmer: Viceformand for Døvstummeforeningen af 1866, H. J. Jensen, Formanden for „Døvstumania” H. J.

Viggo Chr. Hansen var et uhyre flittigt menneske livet igennem, men her kommer han dog sovende til kongressen i Christiania.

Hansen, Kasserer for Blaa Kors Afd. for Døvstumme M. Johan Madsen, Bestyrelsesmedlemmer fra forskellige Foreninger, Kunstmaler V. Hansen, Anton Jensen Kjær, L. Steffensen, N. Steffensen, C. Westphall, 0. Knudsen, M. Dyring og Assistent i Landbrugsministeriet 0. Schioldann samt undertegnede Formand for de Døvstummes Læseforening tillader vi os ærbødigst at henvende os til det høje Kultusministerium med nedenstaaende Anmodning.

Deltagere ved gudstjenesten den 30. august 1903 i Christiania fotograferet af Ove Schioldann.

Fra sejladsen på Oslo fjord med damer i stiveste puds. Som nr. 3 ses fru Falsen, som siden deltog i kongressen i København.

Som bekendt kan den danske Døvstummeskole fejre sit 100aarige Jubilæum i April 1907, hvorfor der for Tiden udarbejdes et omfangsrigt Festskrift, der giver et Tilbageblik paa de 100 Aars Virksomhed i Døvstummesagens Tjeneste. Vi Døvstumme, som er den danske Stat og mange mod os Døvstumme meget velsindede Folk meget taknemmelige for Døvstummeundervisningen, agter ogsaa paa en smuk Maade at hædre Døvstummeskolens 100aarige Bestaaen.

Ved den i Anledning af Kristiania Døvstummeforenings 25 aarige Jubilæum stedfundne Fest og Konference i 1903, som besøgtes af mange nordiske Døvstumme, blev der udtalt enstemmige Ønsker om, at der maatte afholdes en større Kongres i København i Løbet af kort Tid, og da man i Sverige og Norge, som Svar paa en Forespørgsel fra Finlands Side om, hvorvidt der kunde være Tale om at lade afholde en større Kongres i Helsingfors eller en anden finsk By, mente, at Danmark som et af de Lande, hvor Døvstummeundervisningen staar højest, burde tage Initiativet, kunde vi ikke undslaa os for at efterkomme dette.

Fra Danmark deltog O. Schioldann, Viggo Chr. Hansen, Carl Becker Poul Lange, Emmy Nielsen og Johanne Jensen fra København og J. Chr. Jensen, Odense og H. J. Nielsen, Fredericia. De tog alle med tog fra Københavns Nordbanestation et par dage før kl. 9.30 og var fremme næste dag kl. 16.31.

På selve festdagen den 31. august holdt pastor Conrad Svendsen festtalen med følgende emne: "Hvilken Opgave bør en Forening for døve i vore Dage stille sig?"

Under bemærkninger til dette udtalte Carl Becker: "hvorledes de døvstummes Udvikling i Løbet af de 3 forskellige sidste Aarhundreder var bleven saa, at de igennem hørende Folks Hjælp nu var

blevne tænkende Mennesker. Hvorfor Døvstummeforeninger oprettedes med det Maal for Øje, at de døvstumme igennem denne Virksomhed kunde øve sig som selvstændigt tænkende Mennesker, der burde tænke mere paa det saglige end det personlige. Han mente at kunde udtale, at naar man tog mere Hensyn til Foreningens Trivsel igennem et inderligt Samarbejde mellem de heldigt stillede og de mindre heldigt stillede, de godt begavede og de mindre begavede, samt de mundtalende og de fingertalende, saa maatte forskellige Opgaver lettere kunne løses, thi Enighed gjorde stærk."

Becker er meget begejstret for festens afvikling og udtaler: *"gid Festen maatte være en frugtbar Indledning til et inderligt Samarbejde mellem de norske, svenske og danske døvstumme"*

Det er naturligvis bemærkelsesværdigt, at døve anno 1907 er tilfredse med døveundervisningen i Danmark i så høj grad, at man gerne vil præsentere den for omverdenen. Det falder ikke rigtig i tråd med nutidige mørke røster, der snakker om isolation og undertrykkelse af døve for 100 år siden.

Som det kan ses af fortegnelsen på side 2 består komiteen til afholdelse af kongressen af nogle meget dynamiske herrer (kvinderne havde jo først i 1905 fået stemmeret i "66", og var derfor endnu ikke "modne" til at deltage i et så stort arrangement). Især skal man mærke sig navne som C. Goos og Fr. Thomassen som også arrangerede kongressen i 1898. Ikke mindst vigtigt er det, at de havde nøglen til pengekassen.

Tillige deltog samtlige forstandere for døveskolerne, som ellers var uenige om mange ting, men i denne sag stod de sammen for at nå et godt resultat. I komiteen sad også de energiske og dygtige bestyrelsesmedlemmer fra "66", foruden Becker selv, H. J. Hansen, Viggo Chr. Hansen, F. Schultz og Georg Rasmussen.

Borgmester C. Øllgaard, hvis søn havde været elev på Frk. Mathisens Skole, er også god at have med og så naturligvis og ikke mindst murermester A. N. Schioldann og pastor Jørgensen.

Et stærkere team til at løse en sag havde ikke været set før. Det kunne kun blive en succes - og det blev det.

Med tilslutning fra alle instanser og med tilsagn om økonomisk støtte, gik komiteen nu i gang med de mere praktiske detaljer. Det var et kæmpearbejde, når man nu skulle arrangere over 500 deltageres ophold i København, og naturligvis afviklingen af selve kongressen.

Program.

Den første nordiske Døvstummekongres holdes den 18., 19., 20., 21. og 22. August 1907 i København i Forbindelse med en Udstilling af døvstumme Kunstneres og Haandværkeres Arbejder samt kvindeligt Haandarbejde, udført af Døvstumme.

Forhandlingsmøderne saavel som Udstillingen finder Sted i Industriforeningens Bygning, Vesterbros Passage (ved Tivoli).

Lørdag den 17. August er Døvstummeforeningen og Læseforeningen hele Dagen aabne (Brohusgade 17, Nørrebro), hvor man kan stifte eller forny Bekendtskaber og faa Oplysninger angaaende Kongressen.

Søndag den 18. August Kl. 10 indledes Mødet med Gudstjeneste i de Døvstummes Kirke (Falkonergaardsvej), hvor Pastor Johs. Jørgensen prædiker, derefter taler Pastor Malmer, Lund og event. Pastor Conrad Svendsen, Christiania, medens Pastor Heiberg slutter.

Kl. 1½ Aabningsmøde i Tivolis Glassal, hvor Formanden, Hr. Carl Becker taler, med Hr. Forstander F. Bech som Tolk.

Delegerede fra de andre nordiske Lande taler.

Valg af Mødets Embedsmænd.

Derefter aabnes Udstillingen af Hr. Murermester Schioldann med Hr. Westphall som Tolk.

Kl. 5 viser Hr. Døvstummelærer N. K. Larsen, Nyborg, Lysbilleder i Foredragssalen. Aftenen har Deltagerne til Raadighed. Adgangskort til Tivoli kan faaes til halv Pris (0,25) i Læseforeningen Dagen forud (i Løbet af Lørdagen).

Mandag den 19. August Kl. 8½—11 og 12—2 Foredrag med Diskussion.

Kl. 2½—3½ Lysbilleder ved Hr. Døvstummelærer N. K. Larsen.

Kl. 4—7 Besøg i Zoologisk Have (gratis Adgang).

Kl. 8 Dillettantkomedie af Døvstumme — (Opvisning af de Døvstummes Idrætsforening) i Wittmacks Lokale, Gl. Holm.

Tirsdag den 20. August Kl. 8½—11 og 12—2 Foredrag med Diskussion).

(Kl. 4. Paa Akademisk Boldklubs Bane Opvisning af de Døvstummes Idrætsforening).

Kl. 7 à 8 Besøg i Tivoli (gratis Adgang).

Onsdag den 21. August Kl. 8½—11 Foredrag med Diskussion.

Udflugt til Hillerød. Samlingerne og Slotskirken beses, derefter Samvær i Slotsparken, hvor det kgl. Døvstumme-Institut eventuelt indbyder Deltagerne til at nyde Forfriskninger.

Torsdag den 22. August Kl. 8½ Foredrag med Diskussion.

Kl. 12½ Kongressens Afslutning.

Raadhuset beses.

Kl. 6 Festlig Sammenkomst.

NB. Mod at erlægge 10 Øre har Deltagerne hver Formiddag Adgang til Tivoli.

Udstillingen

er tilgængelig hver Mødedag Kl. 10—6 i Industriforeningens Forevisningssal, gratis for Mødets Deltagere.

Mødets Bureau

er indtil den 17. August St. Hans Torv 3, St., daglig Kl. 9—12 Formiddag; den 18., 19., 20. August i Wivels Selskabslokaler 1. Sal, her indtegnes Deltagere i Kongressen, og Afgiften (5,00) erlægges samtidig til Generalsekretæren, Justitsraad Fr. Thomassen.

I Bureauet gives Underretning af enhver Art; Emblem udleveres, Logis kan anvises, Billetter til Udflugten til Hillerød samt Kort til Afslutningsfesten udleveres.

NB. Deltagerne maa altid have Adgangskortet hos sig samt bære Mødets Emblem, der giver Adgang gratis eller til nedsat Betaling til forskellige Samlinger og Seværdigheder. — Naar Emblem udleveres, mærkes Kortet, ved Udlevering af Billet til Hillerød samt til Afslutningsfesten gøres ligeledes et Mærke paa Adgangskortet.

Oprindelig var det tanken, at kongressen skulle være i 2 afdelinger, en for døve og en for hørende. Det var mærkeligt, fordi de danske deltagere i kongressen i Paris i 1900 ikke fandt denne ordning videre frugtbar. På initiativ af forstander Georg Forchhammer, *der ikke forstod, hvorfor der skulle være en Mur imellem dem, skulde der være Døvstumme-Kongres, skulde der kun være én Komité og i den skulde baade Hørende og Døvstumme have Sæde, dog saaledes, at de Døvstumme skulde være i Flertal.*

Til de forskellige udvalg blev følgende valgt: Forretningsudvalg: Becker (formand), H. J. Hansen, Viggo Chr. Hansen, Georg Rasmussen, H. Jensen, F. Schultz, J. C. V. Westphall, F. Thomassen, H. J. Ketting A. N. Schioldann, Georg Forchhammer, Fr. Heiberg og Fritz Bech.

Foredragsudvalg: Forchhammer, H. V. Dahlerup, Becker (formand), H. J. Hansen og H. Jensen

Indkvarteringsudvalg: Thomassen, Heiberg, H. Jensen (formand), Schultz og L. Steffensen.

Udstillingsudvalg: Schioldann,Cortsen, Dahlerup, H. J. Hansen, Viggo Hansen, Westphall og M. J. Madsen

Forfatterudvalg: Becker, Forchhammer (formand), Hj. Keller, O. Knudsen og G. Rasmussen.

Festudvalg: Heiberg (formand) Johs. Jørgensen, A. N. og O. Schioldann, Westphall, G. Rasmussen og M. Dyring.

Komitéens formand er C. Becker, generalsekretær: F. Thomassen, 1. sekretær: H. J. Hansen og 2. sekretær: Viggo Chr. Hansen. Hovedkasserer: H. J. Lassen Ketting med H. Jensen som assistent.

Komiteerne bestod i Finland af J. Hirn, Frk. Eklund og John Sundberg, for Sverige af Harald Berg og G. Fondelius og for Norge af Hagbart Falsen, Lars A. Havstad, Martin Henriksen, Marie

Bjørnstad, Helene Lind og Chr. Holmsen. Derefter kunne man gå over til at tilrettelægge programmet.

Til selve kongressen blev der anmeldt 45 foredrag, men selvom det blev kortet ned til 28 emner, må det siges at være meget til de 14 timer, der var afsat.

Af de mange emner der ønskes behandlet fra dansk side kan nævnes: *Hvilken Betydning vil Børnehavesagen have for døvstumme Smaabørn før Skoletiden?* som Carl Becker forelagde som det første foredrag. Derefter kom emner som videre uddannelse, herunder drøftelse af døve i landbruget, og ønsket om en folkehøjskole. Emner som *" Om teckenspråkets användning vid döfstummas undervisning* og *"Døv" eller "døvstum"* gav en meget livlig debat, for at sige det mildt. Fra Norge kom det stadig aktuelle emne: *Hvad er Aarsagen til, at en del døve holder sig borte fra de døves foreninger?*

Ligesom 100-års jubilæet i april havde haft pressens bevågenhed, blev også kongressen meget fint dækket. De efterfølgende omtaler er hentet fra en enkelt avis Dannebrog. De giver et meget fint billede af kongressens forløb. Nogen har, synes det, med ekspertise bistået pressen med oplysninger om, hvad der er det centrale i de forskellige emner. Det kunne være Fritz Bech eller Johs. Jørgensen, men det er i hvert fald gjort meget fint og diskret.

C. Becker udgav i 1909 *Beretning om Den første nordiske Døvstummekongres i København den 18. - 22. August 1907* på 144 sider.

Det er en udførlig beretning om betingelserne for kongressen, optakten og selve forløbet, samt et resumé af samtlige foredrag.

Desuden er der referater i Smaablade for Døvstumme, Effata, Nordisk tidskrift för Döfstumskolan, Tidskrift för döfstumma og De døves blad.

De døvstummes Kongres
Gudstjenesten

Lunt og hyggeligt, gemt mellem de herlige gamle Træer ved Frederiksberg Alderdomshjems Have, ligger de døvstummes lille Kirke. Foran rinder Ladegaardsaaens spejlblanke Vand, stille som de døvstummes egen Verden og dog genspejlende alle Foreteelser i Omverdenen klart og distinkt. Her aabnedes i Gaar de døvstummes første nordiske Kongres ved en Gudstjeneste af en sjælden og ejendommelig Højtidsfuldhed.

Paa Vejen derud træffer man Kongresdeltagerne i Sporvogne, paa Gader og Veje. Ved en Jærnbaneoverkørsel, hvor

Flere steder på Nørrebro og Frederiksberg krydsede de forskellige jernbanelinier gaderne. Først med den nye Hovedbanegårds indvielse i 1912 forsvandt dette spektakulære syn.

Bommen er nede, staar en Klynge i Samtale; ingen Lyd røber, hvad Samtalen drejer sig om, men Hænders og Fingres Gestus og Øjnenes spillende Liv siger, at den optager Sindene stærkt, og man tager næppe fejl i, at den angaar de kommende Dages store Begivenheder. Der findes Nordmænd i den tavse Klynge, man kender dem paa Farverne i Kongresemblemet, men den forskellige Nationalitet lægger aabenbart ikke i mindste Maade

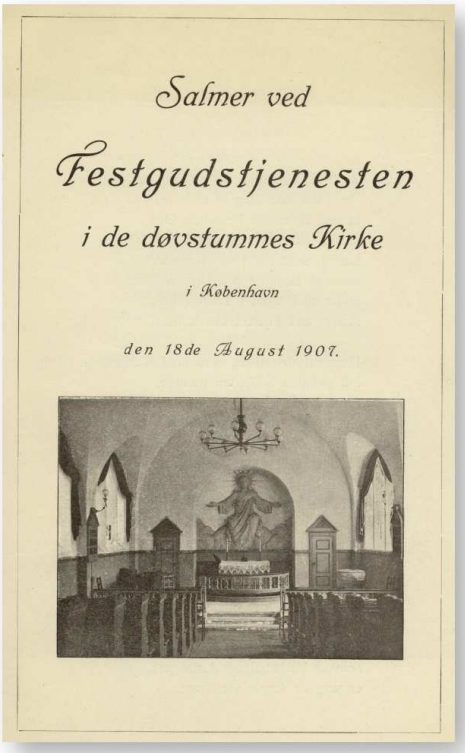
Så idyllisk lå De Døvstummes Kirke i 1907 med å og træbro.

Hindringer i Vejen for Meningsudvexlingen.

Der er Trængsel paa den lille Tømmerbro, som fører over Aaen til Kirken, og indenfor Kirkens Mure er hver Plads besat. Gulvet skraaner som i et Theater, thi det gælder jo om, at enhver kan se Præsten, naar han forretter Gudstjenesten for Alteret og paa Prædikestolen, som er anbragt for Enden af Kirkens Midtergang.

Man har valgt just denne Søndag til Kongressens Aabningsdag, fordi Folkekirkens Prædiketext i Dag er Evangelisten Markus' Beretning om Jesu Helbredelse af en døvstum i Dekapolis' Egne. Paa et lille Harmonium spilles en Salme bygget over Dagens Text. De faa hørende i Forsamlingen synger den, de døvstummes Præst, Pastor Johs. Jørgensen, synger den, om man saa tør sige, i Fingersproget, og de døvstumme følger med med spændt Opmærksomhed; man hører enkelte, som forsøger at nynne med, aabenbart fornemmer de Sangens Rhytme og glæder sig derover.

Den unge Præst beder en Bøn og oplæser Evangeliet, som han derefter udlægger under Anvendelse dels af Fingersprog og Tegnsprog og dels af almindelig Tale, idet han bevæger Munden særlig tydelig. Han viser sine Tilhørere Kristus som den første, der har givet dem samme Vilkaar som deres hørende Medmennesker - kun i de Lande, hvor Kristi Lære er trængt igennem, behandles de døvstumme som virkelige Mennesker - og viser dem det religiøse Ansvar derved. Saa taler Pastor Malmer fra Lund - ogsaa han anvender en Kombination af Tegn- Talemethoden, men uden Lyd - og sluttelig Pastor Heiberg, der skildrer den korsfæstede og igen opstandne Frelser som de ensommes trofaste Ven.

Salmer ved

Festgudstjenesten

i de døvstummes Kirke

i København

den 18de August 1907.

Det er ejendommeligt at se i hvilken Grad de tre Taleres Ejendommelighed kommer til Udtryk i deres Gestus og Tegn; man fristes næsten til at sige, at selv de hørende forstaar dem bedre ved Hjælp af disse ejendommelige Udtryksmidler. Og paa

beundringsværdig Maade formaar Talerne herigennem at give Gudstjenesten den rette højtidsfulde Stemning.

I Alderdomshjemmets smukke gamle Have talte Pastor Conrad Svendsen for en Forsamling paa omtrent halvandet Hundrede døvstumme, som ikke kunde rummes i Kirken.

Aabningshøjtideligheden

fandt Sted i Tivolis Theatersal Kl. 1 1/2. Salen var ganske fyldt, og Mødet overværedes bl. a. af Kultusminister Enevold Sørensen og Departementschef Asmussen.

Fra Døvstummekongressens Aabning i Tivolis Glassal.

Formanden for den kjøbenhavnske Døvstummeforening, Hr. Carl Becker, holdt Aabningstalen i Fingersprog med Forstander Bech ved det kjøbenhavnske Døvstummeinstitut som Tolk. Han meddelte, at Kongressen var besøgt af c 700 Deltagere, deraf 65 Svenske, 45 Finner, 40 Nordmænd, og enkelte Tyskere. Han mindedes, at Døvstummesagen her i Danmark i Aar med Hæder har fejret sit 100-Aars Jubilæum, bragte Staten en Tak for den Støtte, der er ydet Kongressen, og udtalte sluttelig Ønsket om, at dette store Møde ogsaa maatte blive et godt Møde.

Derefter foreslog han Gehejmeetatsraad Goos til Kongressens Ærespræsident og Forsamlingen sluttede sig ved Akklamation til dette Forslag.

Saa foretoges Valg af Mødets Embedsmænd. Til henholdsvis 1ste og 2den Vicepræsident for Danmark valgtes Hr. Carl Becker og Snedker Jensen, Formanden for Døvstummeforeningen i Odense. Til Sekretærer for Danmark valgtes Snedker Hansen og Kunstmaler Viggo C. Hansen, begge her fra Byen. For Sverige valgtes Hr. Knut Hessler til Vicepræsident og Typograf Sandelius og Snedker Gösta Viberg til Sekretærer. Norges Vicepræsident blev Assistent Hagbart de Falsen med Kobberstikker Skollerud og Skræddder Rendedahl som Sekretærer. Den finske Vicepræsident blev Redaktør Jul. Hirn, "Nya Pressen", Helsingfors, de finske Sekretærer Hr. Sundberg og Frk. Elma Eklund.

De tre fremmede Landes Repræsentanter præsenteres for Forsamlingen og hilses med stærkt Bifald, der kulminerer, da Finnerne træder frem. Herrerne Sandelius, de Falsen og Hirn bringer Hilsener fra de døvstumme i deres respektive Lande, særlig Redaktør Hirns Tale hilses med Bifald. Paa Forslag af Hr. Carl Becker

*En kongres er mere end foredrag og debat, det er også anledningen til at tage sit fine tøj på og promenere***.**

Frederik Hirn, grundlæggeren af den første finske døveforening i 1886, Åbo Dövstumförening, sammen med sin hustru Maria.
Maria var en ivrig fotograf og skænkede sine billeder til Dövas museum i Helsinki.

Julius Hirn, hørende søn af Frederik Hirn, formand for det finske døveforbund, i samtale med Fritz Bech. Carl Becker i baggrunden vil også med på billedet.

afsendes derpaa telegrafiske Hilsener til de tre nordiske Konger. En Tysker, Typograf Barth fra Halle, bringer Hilsen fra Tysklands døvstumme, og forskellige telegrafiske Hilsener fra de nordiske Lande oplæses.

Murermester Schioldann erklærer derefter Udstillingen for aaben, idet han udtaler Haabet om, at den maa give Folk Forstaaelsen af, at de døvstumme i mange Henseender er fuldt paa Højde med de hørende.

Dermed er Dagens Begivenheder til Ende. Forsamlingen spredes. De fleste begiver sig til Udstillingen, og Kl. 5 samles man i Industriforeningens Foredragssal, hvor Døvstumme Larsen, Nyborg, fremviser Lysbilleder.

I Dag er Formiddagen optaget af Foredrag og Diskussioner, Eftermiddagen af Besøg i Zoologisk Have og Aftenen af Dilettantforestilling.

Dilettantforestillingen

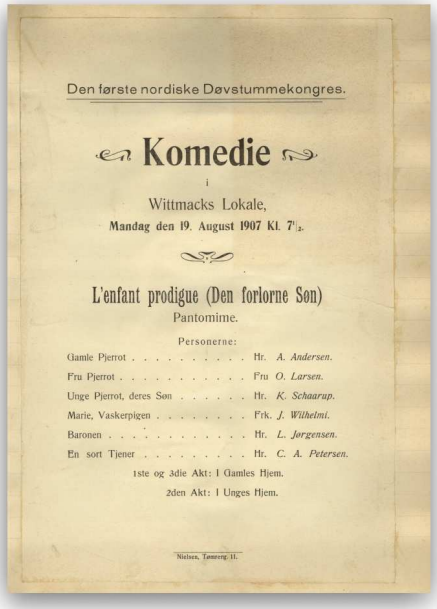
Der var stuvende fuldt paa Gulv og Galleri i Wittmacks store Sal, og Temperaturen var et godt Stykke over tropisk Middelvarme, da de døvstumme Dilettantskuespillere i Aftes gav deres Forestilling. Programmet bød paa den franske Pantomime "L'enfant prodique", der bl. a. paa Folketheatret gjorde megen Lykke for nogle Aar siden med Fru Charlotte Wiehe som unge Pjerrot.

Man saa strax, at disse Skuespillere var Folk, som er vante til at udtrykke sig gennem Gestus og Minespil, der var en Flugt og en Fart over deres Spil, som sikkert meget faa hørende Dilettanter kunde have gjort dem efter. Tager man i Betragtning, at de udførte Stykket efter kun ganske faa Prøver, var Resultatet den største Ære værd. Skulde man særlig fremhæve enkelte Præstationer, maatte det være unge

Tirsdag Morgen blev der foretaget en Gruppefotografering af samtlige Mødets Deltagere ved Tivolis Koncertsat, som benyttedes til Møderne, da Industriforeningens Foredragssal, der ifølge Programmet skulde være Samlingssted for Kongressen, var for lille.

Den første nordiske Døvstummekongres.

Komedie

i

Wittmacks Lokale,

Mandag den 19. August 1907 Kl. 7½.

L'enfant prodigue (Den forlorne Søn)

Pantomime.

Personerne:

Gamle Pjerrot	Hr.	*A. Andersen.*
Fru Pjerrot	Fru	*O. Larsen.*
Unge Pjerrot, deres Søn	Hr.	*K. Schaarup.*
Marie, Vaskerpigen	Frk.	*J. Wilhelmi.*
Baronen	Hr.	*L. Jørgensen.*
En sort Tjener	Hr.	*C. A. Petersen.*

1ste og 3die Akt: I Gamles Hjem.

2den Akt: I Unges Hjem.

Nielsen, Tømrerg. 11.

Kongressens 2. dag bød på et hårdt, men alsidigt program. Efter formiddagens diskussioner, var der lysbilledforedrag ved lærer N. K. Larsen. Derefter besøg i Zoologisk Have for så at slutte om aftenen i Wittmacks Selskabslokaler med teaterforestilling, brydning og vægtløftning.

Pjerrot, som spilledes meget udtryksfuldt af Assistent i Magistraten Hr. K. Schaarup, og Vaskepigen Marie, hvis vævre Skikkelse Frk. J. Wilhelmi forlenede med megen Ynde. Intet Under derfor, at der var livligt Bifald.

Efter Forestillingen arrangerede Sportsklubben "Døvstumania" en flink og dygtig Opvisning af Athletik og Brydning.

Tredje Dag

Tegnmethode kontra Talemethode
Livlig Diskussion

De døvstummes Møde aabnedes i Gaar med Oplæsning af en telegrafisk Hilsen fra Kong Haakon af Norge, som modtoges med meget Bifald. Telegrammer var ogsaa indløbne bl. a. fra Præsidenten for den for et Par Aar siden afholdte Døvstumme-Kongres i Liége og fra Ribe Amts Døvstummeforening.

Det Forhandlingsemne der kom til at optage største Delen af Mødet, var som

Smukt billede af festklædte deltagere fotograferet af snedker Nikolajsen.

De delegerede kunne på udflugten til Hillerød fremvise mange spændende former for hovedbeklædning.

Onsdag den 21. August var en af de mærkværdigste Dage saavel for Døvstummeverdenen som for den lille By Hillerød, hvortil et Ekstratog ved Middagstid førte næsten samtlige døvstumme Kongresdeltagere. Den mægtigste Skare af Døvstumme, man endnu har set i Nordens Lande marscherede med et stort Musikkorps og Døvstummeforeningens store Banner i Spidsen igennem Byen, og Maalet var selvfølgelig Slottet med Slotskirken. Efter at have gennemvandret og beundret Slottet og Kirken, samledes vi i den tilhørende Park og nød de Forfriskninger, Døvstumme-Instituttet i København gav som Erstatning for en Frokost, det havde stillet i Udsigt paa selve Instituttet, hvad man paa Grund af Reperationsarbejder paa Bygningen havde maattet opgive.

bebudet, Spørgsmaalet om de forskellige Methoder, efter hvilke de døvstumme udtrykker deres Tanker og kommer i Forbindelse med deres hørende Omgivelser. Paa den ene Side staar, som bekendt, Tegnmethoden i Forbindelse med Haandalfabetet; ved et Tegn eller en Gestus udtrykker man et Begreb, en Forestilling eller en hel Sætning, idet man da af og til tager Haandalfabetet til Hjælp og bogstaverer et Ord for hvilket man savner et enkelt Tegn. Talemethoden bestaar jo derimod i, at den døvstumme aflæser Ordene af den talendes Mundbevægelser og ligeledes selv udtrykker sig ved at bevæge Taleredskaberne, for nogles vedkommende helt uden Lyd, for andres un-

Det kgl. Døvstumme-Institut var forhindret i at have besøg af kongressens deltagere, men bød i stedet for på en forfriskning på den smukke Slotspavillon ved Frederiksborg Slot.

der Frembringelse af mere eller mindre artikuleret lydelig Tale.

Modsætningen mellem disse to Methoder er saa gammel som selve Døvstummesagen. Tegnmethoden er fransk af Oprindelse, dens Grundlægger er Abbed de l'Epée, Skaberen af det første franske Døvstummeinstitut, og det er maaske ikke et Tilfælde, at det faldt naturligst for den romanske Races livfulde Temperament at vælge netop denne Udtryksform. Talemethoden er derimod af tysk Herkomst, den skyldes fra først af den tyske Døvstummebevægelses Fader, Samuel Heinicke, og svarer godt til Tyskernes gravitetiske Ro og Grundighed.

Ligger der saaledes ikke blot en gammel historisk Tradition, men maaske ogsaa en Temperamentsforskel til Grund for Striden mellem de to Methoder, tør man jo nok antage, at denne Strid vil staa en Stund endnu, og man fik da ogsaa paa Mødet i Gaar et levende Indtryk af, at der her var rigeligt Liv i den.

Mødet lededes af Nordmændenes meget sympathetiske Vicepræsident, Hr. Hagbart de Falsen, en Mand i Fyrrerne, som er ansat i et af de norske Ministerialkontorer. Han formaar at frembringe lydelig Tale, som med stor Lethed forstaas.

Æmnet lagdes til rette af tre svenske Talere, Herrerne Knut Hässler, O. Österberg og Fondelius. Hr. Ôsterberg holdt dog ikke selv sit Foredrag, men det oplæstes af den elskværdige svenske Malmer. Tolkningsmekanismen er den samme som ved første Møde, kun at en Dame hjælper til, en Fru Werner fra Kristiania, der selv hørende, er gift med en døvstum Mand.

Indlederne tager alle Tegnsproget i Forsvar, det er de døvstummes Modersmaal, hævder de, og bør have samme Plads i Undervisningen som Modersmaalet i Normalskolen; Lærerne bør søge deres Forbilleder i de amerikanske Døvstummeskoler, hvor der anvendes en blandet Methode, og ikke i Tyskland, hvor Talemethoden urgeres for stærkt. Tegnsproget kan aldrig skade Undervisningen, og i det praktiske Liv er det ganske nødvendigt; dets Bortfalden vilde betyde aandelig og moralsk Tilbagegang for de døvstumme. At man skal bruge Øjnene baade til at se og til at høre med, er for meget forlangt.

Under Diskussionen blev Talemethoden taget stærkt i Forsvar bl. a. af to Danske, Gravør Lauritz Hansen og Klædefabrikant Andersen. Den svenske Fru Forsell vilde nok beholde Tegnmethoden, men den maatte forbedres.

Der var også tid til at promenere.

Af Lærerne havde flere Ordet, og de forsvarede alle Talemethodens Fortrin, om end de naturligvis ikke vilde helt forbyde Tegnmethoden. Den svenske Rektor Nordin pointerede Talemethodens absolute Fortrin og Uundværlighed i Sprogundervisningen; baade Lærere og Elever burde derfor underkaste sig Vanskelighederne ved at bruge den; I Børns Leg og i det praktiske Liv maa enhver bruge den Methode, der er lettest for ham. Lærer Hansen, Nyborg, hævdede, at i Amerika er Skoler med ren Talemethode naaede længere end Skoler med kombineret

Methode, og Bestyrer Forchhammer havde gjort den Erfaring, at Talemethoden mere og mere fortrænger Tegnmethoden, jo fuldkomnere den læres.

Hr. Carl Becker, den danske Vicepræsident, sluttede af, idet han fremhævede, at i Skolen bør vel Fagmændene have det afgørende Ord, men de kan dog sikkert lære noget af de døvstumme paa en Kongres som denne, lære bl.a. dette, at det er Synd helt at binde Hænderne paa en døvstum.

Hele Diskussionen saavel som Foredragene fulgtes med spændt Interesse og afbrødes ofte af livlige Meningstilkendegivelser.

Andre Æmner

Senere talte Redaktør Hirn for Tilvejebringelse af et internationalt Tegnsprog og foreslog, at der foreløbig blev gjort Skridt til at skabe et saadant for Skandinavien. Tanken vandt udelt og levende Tilslutning. Derefter talte Hr. G. Wiberg fra Göteborg for at give ældre og erfarne døvstumme Medbestemmelsesret over Indretningen af Døvstummeskolerne, og den svenske Typograf Fondelius, Redaktør af det svenske Døvstumme-Organ, opfordrede Døvstummelærerne til, mere end hidtil er sket, at tage et Samarbejde op med de voxne døvstumme, hvilket fandt Tilslutning ogsaa fra dansk Side.

Paa dette Tidspunkt var Tiden inde, da man skulde forlade Salen, men der er mange Sager paa Dagsordenen fremdeles.

Man kunne nemt enes om flere af resolutionerne. Kun ved en af de foreslåede resolutioner afholdt man sig klogeligt fra at vedtage noget. Det var i spørgsmålet tegnsystem kontra talemetode!

Resolutioner:

1) „Den første nordiske Døvstummekongres udtaler som sin Opfattelse, at Undervisningen af døvstumme Børn bør begynde saa tidligt som muligt, d. v. s. i 3 eller højst 5 Aars Alderen.

Til dette Formaal tilraader Kongressen Oprettelsen af saakaldte Børnehaver, forbundne med Internat — Børnehaverne skal tjene som Forberedelsesskoler til Døvstumme-Institutterne og organiseres som Privatskoler med Statsunderstøttelse eller overtages helt og holdent af Staten".

2) „Da den nuværende Døvstummeskole-Organisation savner en Skole til fortsat Undervisning af døvstumme — hvilket er en afgjort Mangel —, udtaler Kongressen Ønskeligheden af, at der oprettes særlige Fortsættelsesskoler eller andre Uddannelsesanstalter for døvstumme med særlig Hensyntagen til de bedre begavede".

3) „Kongressen udtaler: At Døvstummeforeningerne i de respektive nordiske Lande vil optage Folkehøjskole-Sagen paa deres Program, samt stræbe efter at faa den gennemført saaledes, som det vil svare til hver enkelt Lands Behov".

4) „Kongressen udtaler Ønskeligheden af, at døvstumme i større Omfang oplæres i Landbrug, og udtaler sin Glæde over Oprettelsen af Landbrugsskolen for døvstumme ved Nyborg og sit Haab om, at Staten vil give den sin Støtte".

I Spørgsmaalet Tegnsystem—Talemetode vedtog Kongressen, efter at forskellige Resolutioner var drøftede, ikke at fremkomme med nogen Udtalelse.

Femte og sidste Dag
Resolutioner

Døvstumme-Kongressens sidste Forhandlingsmøde i Gaar lededes af Finnernes populære Vicepræsident, "Nya Pressen"s Redaktør, Julius Hirn, der jo selv er hørende, men en trofast Forkæmper for de døvstummes Sag. Hans Fader, O. F. Hirn, er døvstum, men desuagtet en af Finlands mest fremragende Døvstummelærere. Den sympathetiske gamle Mand har været til Stede paa Kongressen og gentagne Gange deltaget i dens Forhandlinger.

Under Mødet i Gaar kom Kongressens Ærespræsident, Gehejmeetatsraad Goos til Stede. Deltagelsen i Islandsrejsen har jo hindret ham i at overvære de tidligere Dages Forhandlinger. Ved sin Fremtræden hilstes han af Forsamlingen med livligt Bifald, og efter at Forstander Forchhammer havde forestillet ham for Kongressens Embedsmænd og Notabiliteter, og Præsidenten Carl Becker havde budt Velkommen, holdt Hr. Goos en lille Tale, hvori han beklagede, at han ikke havde kunnet være til Stede fra Kongressens Begyndelse; han vidste, at den var forløbet godt og havde bragt mange interessante Æmner til Forhandling; til dette gode Resultat lykønskede han hjærteligt Forsamlingen.

Gaarsdagens Foredrag og Diskussioner bragte i øvrigt ikke meget af Interesse. Nogen Opmærksomhed vakte det, da Hr. O. P. Olsen fra Randers fremdrog en Del Tilfælde, hvor døvstumme paa Landet var blevne mindre godt behandlede, og bl.a. Finnen Talvikoski nævnte nogle tilsvarende Exempler fra sit Land. Ubetinget Tilslutning fandt en Tanke, Hr. O. P. Olsen ogsaa fremsatte, om jævnlig at foranstalte Udstillinger af døvstummes Arbejder rundt om i Provinsbyerne, og en Tale, hvori Hr. M. Joh. Madsen, Kjøbenhavn, opfordrede de døvstumme til at slutte sig

Kunstindustriforeningens hus på hjørnet af Rådhuspladsen og Vesterbros Passage lå meget centralt for kongresdeltagerne . Mange af deltagerne benyttede sig desuden af invitationen til at besøge det nye og meget smukke rådhus.

til Afholdsbevægelsen og udtalte Ønsket om at faa Alkohollære indført som Fag i Instituterne, hilstes med stærkt Bifald. Til sidst rettede Fru Paula Willemoes fra Aalborg et ret hæftigt Angreb paa Dr. Forchchammers Mund-Haandsysten, som blev forsvaret af Fru Olsen, Randers, og af Hr. Forchhammer selv.

Endelig vedtog man saa en Række Resolutioner, som formulerer de Ønsker og Krav, der var kommet frem under de nu tilendebragte Forhandlinger. Kun om det brændende Spørgsmaal: Tegn kontra Tale, undlod man at vedtage nogen Resolution.

Der nedsattes en Kommission, bestaaende af tre Medlemmer fra hvert Land, til at forberede Udarbejdelsen af et fælles nordisk Tegnsprog. Som Danmarks Repræsentanter valgtes d'Hrr. Carl Becker og H. J. Hansen samt Pastor Johs. Jørgensen. Til allersidst vedtog man at afholde den næste Kongres i Stockholm om 5 Aar.

Saa sluttede Præsidenten, Hr. Carl Becker, Kongressen med en lille Tale, hvori han bl. A. oplyste, at der havde været holdt 31 Foredrag, og at Diskussionerne havde haft 89 Deltagere. Af de 713 Kongresdeltagere var 527 Danske, 6 Søn-

derjyder, 89 Svenske, 43 Finner, 39 Nordmænd, 8 Tyskere og 1 Russer; der var 425 Mænd og 288 Kvinder. Idet han fastslog det gode Resultat, sikkert alle døvstumme havde haft af de undertiden meget livlige, men helt igennem venskabelig førte Forhandlinger, takkede han alle de fremmede Gæster for deres Nærværelse og takkede specielt Vicepræsidenter, Sekretærer og Tolke.

Forstander, Dr Forchhammer rettede en særlig Tak til de tre Mænd, som havde trukket det største Læs for Kongressens Istandbringelse: Hr. Carl Becker, Justitsraad Thomassen og Murermester Schioldann, og Redaktør Hirn bragte de fremmedes Tak til Danskerne, idet han sluttede med et Leve Danmark!

Afskedsfesten

I Eftermiddagstimerne benyttede mange af Kongresdeltagerne sig af Indbydelsen til et gratis Besøg paa Raadhuset, enkelte foretrak maaske paa egen Haand at bese andre Seværdigheder eller benytte Tiden, som hver syntes bedst.

Men Kl. 6 samledes man i Wittmacks Lokaler til et Afskedsmaaltid, hvor Deltagerne Antal var ret saa imponerende som ca 650. I den store Sal var der da heller ikke en Tomme Plads tilovers, endog paa Galleriet var der dækket, og i de tilstødende Selskabslokaler og Spejlsalen fandtes Annexer til Hovedselskabet.

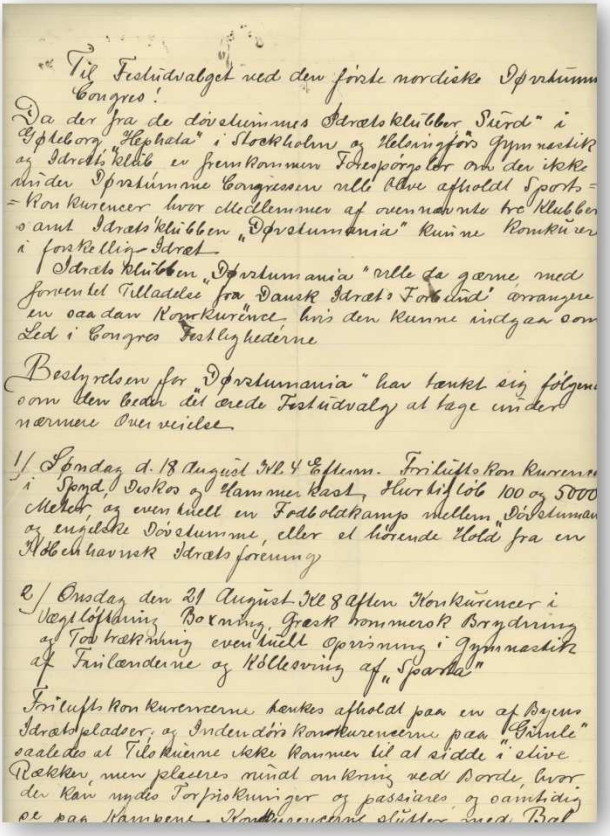
Der førtes en stilfærdig, men derfor ikke mindre munter Konversation, og der blev holdt et Utal af Taler. Arrangøren, Justitsraad Thomassen, havde behændig foretaget en passende Fordeling af de mest veltalende, saa alle fik Part i Veltalenheden, i Selskabslokalerne stod en Gentager i hver Dør og lod de rhetoriske Ydelser gaa videre fra det ene Rum til det andet. Munterheden var stor og hjærtelig overalt. Ved Kaffen blev der gratis Plads blandt de gamle Kammerater til nogle, som ikke havde haft Raad til at deltage i Maaltidet, og efter Kaffen dansede man - ogsaa det kan de døvstumme.

I Dag tager vel de fleste hver til sit. Men i Fremtiden vil Minderne sikkert ofte blive dragne frem om disse Dage, der ligesom gjorde de døvstummes stille Verden større og lysere for dem og gav dem større Frimodighed.

Ved slutningsmødet, der blev ledet af vicepræsidenten C. Becker, enedes man om at næste kongres skulle holdes i Stockholm i 1912.

Han udtalte sin Glæde over den smukke Fordragelighed og Ro, hvormed man havde taget Del i Forhandlingerne, og sin Vished om, at *nærværende Kongres vilde bidrage til en større Fremgang for de Døvstumme.*

Hovedvanskelighederne ved Forhandlingerne, at skaffe et tilstrækkeligt Antal Tolke,blev lykkeligvis afhjulpen, idet der stadig stod 4 á 5 Tolke ved Siden af Taleren og gengav dennes Udtalelser, respektive Tegn og Tale, da det jo gjaldt om at alle de Tilstedeværende maatte faa det mest mulige Udbytte af Forhandlingerne. Det var saaledes et stort Arbejde, der blev udført af D'Herrer, som skiftevis fungerede som Tolke: Pastor Svendsen fra Kristiania paa én Gang i Tegn og Tale for Nordmændene, Rektor Nordin, Venersborg, og Redaktør J. Hirn skiftevis i Tegn og Tale for Svenskerne og Finnerne, Forstander Bech og Pastor Jørgensen i Tegn og Tale samt Forstander, Dr. Phil. Forchhammer og Inspektør A. Hansen i Mund-Haand-system (for dem, som var oplærte i Nyborg) for Danskerne; Fruerne I. Werner, L. Dahl og Pastorinde M. Jørgensen samt Pastor Malmer assisterede ogsaa af og til. (Fra Beckers beretning om kongressen).

Til Festudvalget ved den første nordiske Døvstumme Congres!

Da der fra de døvstummes Idrætsklubber "Surd" i Göteborg, "Hephata" i Stockholm og Helsingfors Gymnastik og Idrætsklubb en fremkommen Forespørgsel om der ikke skulde afholdes Sports- og Konkurrencer hvor medlemmer af ovennævnte tre Klubber samt Idrætsklubben "Døvstummania" Kunne Konkurrere i forskellig Idræt.

Idrætsklubben "Døvstummania" vilde da gærne med forventet Tilladelse fra Dansk Idræts Forbund arrangere en saadan Konkurrence, hvis den kunne indgaa som Led i Congres Festlighederne.

Bestyrelsen for "Døvstummania" har tænkt sig følgende som Plan bedst dertil egnede Festudvalg at tage under nærmere Overvejelse.

1/ Søndag d. 18 August Kl. 4 Eftermiddag. Friluftskonkurrencer i Spyd, Diskos og Hammerkast, Hurtighed 100 og 5000 Meter, og eventuelt en Fodboldkamp mellem "Døvstummania" og engelske Døvstumme, eller et hjemmende Hold fra en Københavnsk Idrætsforening.

2/ Onsdag den 21 August Kl. 8 Aften Konkurrencer i Vægtløftning, Boksning, Græsk Romersk Brydning og Tovtrækning eventuelt Opvisning i Gymnastik af Forlæsningen og Kollektivning af "Sparta"

Friluftskonkurrencerne henlægges afholdt paa en af Byens Idrætspladser, og Indendørskonkurrencerne paa "Gimle" saaledes at Tilskuerne ikke kommer til at sidde i skive Rækker, men pleasures mulat omkring ved Borde, hvor der kan nydes Forfriskninger og passiares og samtidig se paa Kampene. Konkurrencerne slutter med Ball

Den nystiftede sportsklub Døvstumania tog initiativ til at arrangere et vellykket sportsstævne ved kongressen.

Det danske vægtløftningshold klarede sig fint ved stævnet i forbindelse med kongressen.

De havde også trænet hårdt, så hårdt at vægtstangen under træningen i '66's festsal var gået igennem gulvet!

Idræt

Paa Akademisk Boldklubs hyggelige Bane ved Tagensvej havde Idrætsklubben "Døvstumania" Kl. 4 arrangeret en vellykket Sportsopvisning, som trods det kolde, urolige Vejr var godt besøgt.

Opvisningen var en Fortsættelse af den hos Wittmack den foregaaende Aften. Her havde Danskerne klaret sig særdeles smukt i Athletik og Brydning, hvor de var de fremmede ganske overlegne. Til Gengæld maatte de bøje sig i Gaar i Løb, Spydkast, Diskoskastning og Højdespring; kun over 5000 Meter sejrede en Dansker. I de frie Øvelser viste navnlig Finnen Jokelainen Overlegenhed, og Finnerne var ligesom flere Svenske veltrænede og smukt byggede Folk.

Men Hovedresultatet blev, at "Døvstumania" erobrede en af en svensk Forening udsat mægtig Vandrepokal med 31 Point, medens Helsingfors-Klubben "Surt" 18 Points; Nordmændene har ingen Klub anmeldt til Opvisningen. I Betragtning af, at den døvstumme Idræt kun er 2 Aar gammel, var de opnaaede Rekorder særdeles gode; 1 engelsk Mil blev saaledes løbet paa 5 Min. 23 2/5 Sek.

Murermester A. N. Schioldann var udstillingsudvalgets formand, men det var Viggo Chr. Hansen, der udførte det praktiske arbejde med at indsamle effekter fra hele Danmark og lave kataloget.

Den første nordiske Døvstummekongres
i København 1907.
Udstillingsudvalget.

København.
Gl. Kongevej 136. Februar 1907.

Den i Forbindelse med den første nordiske Døvstummekongres planlagte

Udstilling af Døvstummes Arbejder,

agtes afholdt i Industriforeningen i København, fra 18de August til 1ste September

Udstillingens Formaal vil være at vise, hvad de døvstumme Haandværkere og Arbe
formaar at udrette, og vil omfatte saavel **Haandværk**, som **Kunst** og **Husflid**.

For Deltagelse i Udstillingen betales intet Kontingent, ligesom der heller ikke be
Pladsleje, og Udstillerne faar kun Udgift ved Genstandenes Forsendelse frem og tilbage
ved særlige Opstillinger.

Genstande, som indføres fra Udlandet, vil utvivlsomt blive fritaget for Told. A
gesde herom er indsendt til Toldvæsnet.

Kommiteen kan for mindre Genstandes Vedkommende besørge Opstilling, lig
Industriforeningens Materiel af Montre og Borde stilles til fri Raadighed; Fotografier
tages kun i monteret Tilstand. Udhængsskabe modtages ikke.

Kommiteen holder Genstandene brandforsikrede under Udstillingen, og afholder
gifterne ved det almindelige Opsyn med de udstillede Genstande, men paatager sig
Ansvar for den mulige Skade, der desuagtet maatte lides, eller for muligt Tab ved T

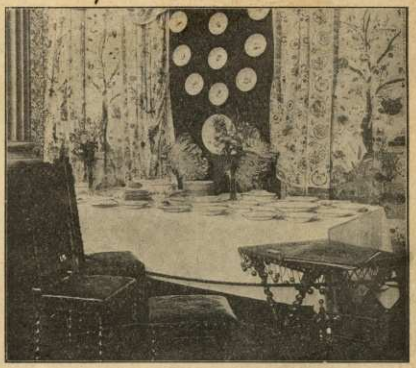
Udstillingen modtager ogsaa **skolesøgende Elevers Arbejder**, ligesom ogsaa
bejder, der ere udførte af 2—3 eller flere døvstumme i Forening, f. Eks. Syforeninger o.

De Udstillere, der kunde ønske at sælge deres udstillede Arbejder, maa udtryk
anføre dette med bestemt Angivelse af Pris, der maa være paahæftet hver enkelt Gen

UDSTILLINGEN
AF
DØVSTUMMES
ARBEJDER
I FORBINDELSE MED
DEN FØRSTE NORDISKE DØVSTUMME-KONGRES
I KJØBENHAVN 1907

„Hver 8 Dage" D: 1. September 1907. N: 48.

Interiør fra „De Døvstummes Udstilling". (Tilhøjre Frk. Heymanns Udstilling).

De Døvstummes Udstilling. *Døvstumme fra alle fire nordiske Riger har afholdt deres første Kongres. Der var til denne knyttet en Udstilling, der skulde vise, at de Døvstumme kunne yde lige saa godt Arbejde som de Hørende, og Beviset maa siges at være ført. Baade i Kunstindustri, i Haandværk og Husflid fandtes der udmærkede Ting. Selv i Kunsten har den Døvstumme forsøgt sig med Held. Hunæus, der har malet det bekendte Billede af Store Bededags Aften paa Volden, var døvstum, og nu findes der talentfulde døvstumme Kunstnere, som f. Eks. Viggo Hansen.*

Prinsesse Dagmar portrætteret af Herman Andreas Hunæus i 1866. Samme år rejste hun til Skt. Petersborg for at blive gift med den russiske zar.

Udstillingen.

Justitsraaden fører os ind paa den Udstilling i Industriforeningen, som i de kommende Dage, mod en beskeden Entré, vil være tilgængelig for Publikum.

Den fortjener det allerstørste Besøg.

Danske Døvstummes Arbejder er naturligvis fyldigst repræsenterede, idet man har medtaget Alt ligefra den gode Kunst til Husflid og andre Genstande, som blot vidner om Snille og Udholdenhed. Til den gode Kunst maa først og fremmest nævnes en lang Række Malerier af Hunæus, deriblandt den døvstumme Kunstners sidste Arbejde, et legemsstort Portræt af Prinsesse Dagmar, nuværende Enkekejserinde af Rusland. Husker vi ret, fandtes dette Billede ogsaa paa Christian den Niende-Udstillingen. Det ejes af Kongen.

Udstillingen fylder hele den store Sal samt Annexsalen og Galleriet. Ialt er der 734 Numre, den langt overvejende Del, som sagt, fra Danmark plus Nordslesvig. Sverrig, Finland og Norge har hver sin lille Udstilling, hvor kun det Allerbedste er medtaget.

Gaa i Detailler har vi ikke Plads til. Publikum maa selv gaa derind. Det vil forefinde lækre Møblementer, haandmalet Porcellæn, Masser af nydeligt Sløjd i Læder og Træ, Broderier, Legetøj, Fodtøj, Bogbind, Fotografier, Metalarbejder etc. etc. Især vil vore Haandværksmestre være velkomne Gæster paa Udstillingen. Naar de har set den, vil de sikkert indrømme, at de ligesaa godt kan tage en døvstum Svend i Arbejde som en talende.

Døvehistorisk tidsskrift oktober 2007
Udg. af Døvehistorisk Selskab
Tekst: Jan William Rasmussen
Layout: Thomas William Rasmussen

ISSN 0109-5021

Hvor stærkt Høreapparatet "Acousticon" virker fremgaar bedst af følgende: Hr. Demant i Odense henvendte sig for nogen Tid siden til Brygger Jacobsen, idet han beskedent henstillede, om ikke denne kunde have Lyst til at faa installeret nogle af Apparaterne i Jesuskirken til Brug for gamle, døve Kirkegængere. Bare som Forsøg.

Brygger Jacobsen fandt imidlertid, at det kunde være nok med den Million, han havde givet til Kirken.

Men da Hr. Demant alligevel gerne vilde anstille Forsøget, fik han beredvilligt Lov dertil, og nu prædiker Præsten hver Søndag ud over en for Menigheden skjult "Accousticon", hvis ledninger udmunder i fire Stole paa Pulpituret. Her sidder da fire saa godt som stokdøve Mennesker, hver med sit diskrete Hørerør, og nyder Talen, som om deres Trommehinder alle Dage havde været all right!

Døve Øren fjern og nær høre Frydesange…. Skrev Grundtvig i en af sine smukkeste Salmer. Hans fjerne Fremtidsbillede gaar i Opfyldelse langt hurtigere og ad en anden Vej end drømt. Skade kun, at Apparatet er saa kostbart. Som en Mand sagde: Hvor vilde det ikke være en velsignet Ting, om man havde Raad til at købe et saadant Apparat og forære sin gamle Mor det. Hun sidder nu i sin Krog og føler sig tilovers, fordi vi næsten ikke kan raabe hende op. Men 200 Kr. er jo mange Penge for en fattig Mand.
(Fotos lånt af Claus Nielsen, Eriksholm)

Apparater for Døvstumme.

DEMANT, H.,
Gen.-Acoustic Co., Odense.

326 * Acousticon, 3 forskellige (5 Stkr.).
327 * Massacon, 2 Typer (4 Stkr.).

PAULIN, POUL P.,
Drejermester, Kolding.

328 * Vækkeur for Døvstumme.

De Døvstumme spiller Komedie.

—o—

„L'enfant prodigue", udført af Døvstumme.

—o—

Politiken. 20. Aug. 1907.

Scene af anden Akt.

Unge Pjerrot (Litograf Schiarup). Den sorte Tjener (Cigarmager C. A. Petersen). Marie (Frk. J. Wilhelmi).

Ved en Forestilling iaftes i Wittmacks Lokale opførte en Trup af Døvstumme „L'enfant prodigue" (Den forlorne Søn). Pantomimen gik med stort Liv over Scenen og lønnedes med stærkt Bifald af Tilskuerne. Den kvindelige Hovedrolle blev udført af Frk. J. Wilhelmi,